

VASILIK MAHKEMESİ NE YAPAR?

Vasilik Mahkemesi, 16 yaşında veya daha büyük olup kendi yaşam biçimlerini belirleyemeyen ve mali kararlarını veremeyen ve uygun gayriresmi ayarlamaları olmayan kişiler için vasiler ve mali yönetmenler atar.

Vasisi olan bir kişinin mali yönetmene ihtiyacı olmayabilir. Mali yönetmeni olan bir kişinin de vasiye ihtiyacı olmayabilir.

Mahkeme ayrıca, tedavilerini kabul edemeyecek durumda olan 16 yaşında veya daha büyük kişilerin adına tıbbi ve dış tedavilerini kabul edebilir.

Vasi Atamak

Vasilik Yasası uyarınca, Mahkeme şu durumdaki yetişkinler için vasiler atayabilir:

- Sakatlık nedeniyle kendi yaşam biçimlerine ilişkin kararlar veremeyen kişiler, ve
- kendi adlarına önemli yaşam biçimlerine ilişkin kararları vermek üzere yasal yetkisi olan bir kişiye ihtiyaç duyan kişiler.

Mahkeme, kişinin yaşam biçimine ilişkin kararlar gayriresmi olarak kişinin çıkarlarına en uygun şekilde verilebiliyorsa bir vasi atamaz.

Vasi, yasal olarak atanmış vekil karar vericidir. Vasi, vekil bakıcı veya yönetici değildir ve bu kişilerin yerini almaz.

Bir aile üyesi veya arkadaş vasi olarak atanabilir veya Mahkeme, Kamu Vasisi'ni atayabilir. Kamu Vasisi, Mahkeme'den bağımsız olan yasal bir görevlidir.

Mahkeme bir tek kişiyi vasi olarak atayabileceği gibi, müşterek vasiler ve alternatif vasiler de atayabilir.

Çoğu durumlarda Mahkeme, vasileri belirli görevlerle atar. En yaygın görevler şunlardır:

- kalınacak yer - kişinin nerede yaşaması gerektiğini kararlaştırmak
- sağlık bakımı - kişinin ne gibi tıbbi ve dış tedavisi görmesi gerektiğini kararlaştırmak
- tıbbi ve dış tedavisini kabul etmek - kişiye önerilen tıbbi ve dış tedavileri hakkında kişinin yerine karar veren vekil olarak hareket etmek
- hizmetler - kişiye özel hizmetler sağlamak üzere (genellikle kendi evlerinde kalmalarında yardımcı olmak için) başkalarına yetki vermek

Vasiler belirli bir zaman için atanır. İlk atamalar genellikle en fazla bir yıl için yapılır. Bazı koşullarda ilk atamalar üç yıla kadar yapılabilir. Mahkeme, atamayı yaparken atamanın yeniden gözden geçirilmesine gerek görmemişse, atama yapılan sürenin sonuna doğru atama kararlarını yeniden gözden geçirir. Yeniden gözden geçirme duruşmasında Mahkeme,

- atama kararı ve vasinin belirli bir zaman için daha sürdürülüp sürdürülmemesine,
- görevlerin veya vasinin değiştirilip değiştirilmemesinin gereğine,
- kişi kendi kararlarını verecek yetenekleri yeniden kazanmışsa atamayı kaldırıp kaldırmamaya veya vasinin kişi adına artık karar vermek için gerekli olup olmadığına karar verir.

Mali yönetmen atamak

Mahkeme ayrıca, *Vasi Yasası* uyarınca, kendi mali konularını yürütemeyen ve kendi adlarına önemli mali kararlar almak üzere yasal yetkisi olan bir kişiye ihtiyacı olan yetişkinler için mali yönetmenler atayabilir.

Mahkeme, kişinin mali kararları gayriresmi olarak kişinin çıkarlarına en uygun şekilde verilebiliyorsa bir mali yönetmen atamaz.

Mahkeme, bir aile üyesini veya arkadaşı mali yönetmen olarak atayabilir. *Korunan Mülkler Yasası*, bu kişinin Koruma Komiseri tarafından denetlenmesini gerekli kılar.

Mahkeme, Koruma Komiseri'ni de mali yönetmen olarak atayabilir. Koruma Komiserliği, hizmetleri için ücret alır. Koruma Komiseri Mahkeme'den bağımsız bir tüzel kişidir.

Mahkeme bir tek işiyi mali yönetmen atayabileceği gibi müşterek mali yönetmenler de atayabilir.

Mali yönetmenliğe ilişkin olarak Mahkemenin verdiği çoğu kararlar sınırsızdır ve kişinin tüm mali işlerine uygulanır. Bazı koşullarda, Mahkeme belirli bir süre için karar verebilir. Bu kararlar, yeni bir kararın gerekli olup olmadığını saptayabilmek için başka bir duruşmada gözden geçirilir. Mahkeme ayrıca kişinin mülklerinin bir bölümünü, sınırlı koşullarda mali yönetim kararı dışında bırakabilir.

Mahkeme geçici mali yönetim kararı verebilir. Geçici mali yönetim kararı altı ayı geçmeyecek şekilde belirli bir zamanı kapsar. Bu kararlar, kendi işlerini yürütebilme yeteneği ve mali karar için gereklilik hakkında kanıt toplama sırasında kişinin mali işlerini korur.

İstenirse, Mahkeme, kişinin kendi mali işlerini yönetebileceğine tatmin olursa, mali yönetim kararını kaldırabilir. Mahkeme ayrıca, kişinin çıkarı için en iyi yolun bu olduğuna tatmin olursa da mali yönetim kararını kaldırabilir.

Başvuruda bulunmak

Kendi kararlarını verme yeteneği olmayan bir kişinin refah durumundan endişe duyan herhangi bir kişi Mahkemeye başvurabilir. Hiç kimse bunu yapmak istemiyorsa veya yapamıyorsa, Kamu Vasisi ve Koruma Komiseri başvuruda bulunabilir.

Başvuru alındığında, Mahkeme görevlileri bunu değerlendirir. Tüm başvurular duruşmaya çıkmaz. Bir görevli, başvuruda bulunan kişiyle

ilişkiye geçip başvuru konusu kişinin çıkarı için durumu en iyi şekilde çözmek üzere daha gayriresmi yolları görüşebilir. Konu duruşmaya çıkarsa Mahkeme vasi ve/veya mali yönetmen atayıp atamamayı kararlaştırır.

Başvuru sahibi

Başvuru sahibi, başvuruda bulunan kişidir.

Başvuru sahibi:

- başvuruya konu olan kişi ve konuyla ilgili diğer kişilere başvuru hakkında bilgi vermelidir
- bu kişileri tüm işlemlerden haberdar etmelidir
- Mahkemede en az bir tıbbi kanıt ve söz konusu kişinin sakatlığı, yeteneksizliği ve vasiye ve/veya mali yönetmene ihtiyacı olduğuna dair bir başka rapor olmasını sağlamalıdır
- bu dava için atanan görevli ile, araştırma süreci içindeki herhangi bir değişikliği bildirmek üzere ilişkiye geçmelidir
- duruşma tebligatını başvuru konusu olan kişiye ve ilgili diğer kişilere ulaştırmalıdır
- duruşmaya katılmalı ve dava konusu kişiyi duruşmaya getirmeli veya diğer bir kişinin getirmesini sağlamalıdır.

Araştırma

Başvurular Mahkeme'nin Araştırma ve İrtibat Şubesi görevlilerince araştırılır. Konu gayriresmi olarak çözümlenemezse, duruşma için sıraya konur.

Konu duruşma için sıraya konulursa başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir. Bir tercüman, işitme cihazı veya diğer yardımlar gerekiyorsa hemen Mahkeme ile ilişkiye geçmelisiniz.

Duruşma için başvuruyu hazırlarken, görevli Mahkeme için bilgi toplayabilir ve kişileri duruşmaya hazırlar. Görevli, konu hakkında, ilgili kişilerin görüşlerini de içeren bir rapor yazabilir. Bir rapor hazırlanmışsa, genellikle Mahkeme üyelerine veya duruşmaya katılan diğer kişilere verilir.

Bir görevli ile konuşuyorsanız, rapor için not aldıklarını unutmamak önemlidir. Gizli tutulması gerektiğine inandığınız önemli bilgileriniz varsa, bunları görevliyle konuşmalısınız.

Duruşma

Mümkünse tüm taraflar duruşmaya katılmalıdır, ancak gerekirse telefonla da ifade alınabilir. Şu kişiler daima duruşmada taraftır:

- karar veya başvuru konusu kişi
- karar veya başvuru konusu kişinin eşi veya bakıcısı (paralı bakıcılar hariç)
- atanmış mali yönetmen veya vasi
- karar veya kararın gözden geçirilmesi için başvuruda bulunmuş kişi.

Duruşmaya katılmak ve Mahkemeye ifade vermek için bir taraf olmanız gerekmez.

Duruşma konusu kişiyi tanıyan ve refahı konusu ile ilgilenen birçok kişinin Mahkemeye sunacak ilgili görüşleri veya bilgileri olabilir. Çoğu durumda kişiler mahkemeye çıkıp tanık olarak ifade verebilirler.

Mahkeme, bir kişinin tanık olarak ifade vermektense davaya taraf olarak katılmasını uygun kılacak özel çıkar veya ilgisinin olduğunu düşünürse, o kişiyi taraf olarak katabilir. Taraf olarak katılmak istiyorsanız, Mahkeme görevlileriyle görüşmelisiniz.

Taraflar, sadece Mahkeme'nin izniyle, bir avukat veya kendilerini temsil edecek bir başka savunman tutabilirler. Daha fazla bilgi için **Duruşmalarda temsilcilik** kağıdını okuyunuz. Çoğu davalar yasal temsilciliğe gerek duyulmaksızın yürür.

Mahkeme, en az bir nitelikli yasal üye, yetişkin sakatları değerlendirme veya tedavi etmede deneyimli, örneğin doktor gibi bir profesyonel üye, psikolog veya sosyal görevli ve yetişkin sakatlara ilişkin deneyimi olan bir toplum üyesinden oluşur.

Mahkeme, *Vasilik Yasası*'ndaki ilkelere uymalıdır. Bu ilkeler şunları belirtir:

- herkes en önce dava konusu kişinin refahı ve çıkarlarını göz önünde tutmalıdır
- herkes dava konusu kişinin karar verme ve hareket özgürlüğünü mümkün olduğunca en az şekilde kısıtlamalıdır
- herkes, mümkün olduğunca, dava konusu kişiyi toplumda normal bir yaşam sürdürmeye özendirmelidir
- herkes bu kişinin görüşlerini göz önüne almalıdır
- herkes, aile ilişkilerinin ve kültürel ve dilsel çevrenin korunmasının önemini tanımalıdır
- herkes, mümkün olduğunca, dava konusu kişiyi kendi kişisel, ev içi ve mali konularında kendisine güvenmeye özendirmelidir
- herkes dava konusu kişiyi ihmalden, kötü davranıştan ve sömürüden korumalıdır
- herkes toplumu bu ilkeleri uygulamaya ve yükseltmeye özendirmelidir.

Mahkeme, başvuru konusu olan kişinin şu durumda olduğuna dair kanıt varsa bir vasi atar:

- bir sakatlığı varsa
- kendi yaşam biçimlerine ilişkin karar verme yeteneğinden yoksun ise
- bir vasiye gereksinimi varsa.

Vasinin kim olacağına Mahkeme karar verecektir.

Mahkeme, başvuru konusu olan kişinin şu durumda olduğuna dair kanıt varsa bir mali yönetmen atar:

- kendi işlerini yönetebilme yeteneğinden yoksunsa
- bir mali yönetmenin atanması gerekiyorsa, ve
- bu doğrultuda bir karar kişinin çıkarları için en uygunu ise.

Mali yönetmenin kim olacağına mahkeme karar verecektir.

Karar ve karar gerekçeleri

Duruşmaya katılan herkese genellikle duruşmanın sonunda Mahkeme'nin kararı sözlü olarak iletilir.

Yazılı karar ve karar gerekçeleri, dava konusu kişiye, başvuru sahibine, konunun taraflarına ve Mahkeme tarafından belirlenen diğer kişilere gönderilir.

Tıbbi ve dış tedavisi

Vasiler ve mali yönetmenler atadığı gibi, Mahkeme ayrıca, hastanın, kendi tedavisini kabul etme yeteneğinin olmaması durumlarında, onun yerine tıbbi ve dış tedavilerini kabul edebilir.

Acil durumlar dışında, herhangi bir hastayı tedavi etmeden önce onun olurluğunu almak doktorların yasal ve profesyonel sorumluluğudur. Hasta genellikle bu onayı verir. *Vasilik Yasası*'nın 5. Bölümü, kendileri onay veremeyen kişiler adına tedavi için onay verebilecek kişileri tanımlamıştır. 5. Bölüm ayrıca tıbbi ve dış tedavisini üç kategoriye ayırır (özel, büyük ve küçük) ve her kategoride tedavi için onay verebilecek kişileri tanımlar.

Tıbbi ve dış tedavisi için onay verme yetkisi ile bir vasi atanmışsa, doktor hastayı tedaviden önce bu kişiden onay almalıdır. Bu yetkiye sahip bir vasi yoksa ve hasta tedaviye karşı çıkmıyorsa, doktor tedavi için hastanın 'sorumlu kişisi'nden onay almalıdır. 'Sorumlu kişi' bazı tedavi kategorilerine onay verebilir. Bu konuda daha fazla bilgi için 'Sorumlu Kişi' başlıklı kağıdı okuyunuz. Reçetesiz ilaçlar ve ilk yardım tedavileri için onay gerekmez.

Hasta önerilen tedaviye karşı çıkıyorsa, doktorlar Mahkeme'den onay istemelidir. Onay istemek için doktorlar *tıbbi veya dış tedavisi için onay formu*'nu doldurup mahkemeye fakslamalı veya postalamalıdır. Mahkeme bundan sonra, genellikle telefonla bir duruşma yürütür ve onayın verilip verilmemesine karar verir. Onay için başvurular çalışma saatleri dışında da, Mahkeme'ye telefon edilip çalışma saatleri dışındaki servisle ilişkiye geçilerek, yapılabilir.

Hastanın yaşamını kurtarmak, hastanın sağlığına ciddi bir hasarı önlemek veya şiddetli bir ağrı veya ıstırapı hafifletmek için doktorun acil ve gerekli gördüğü tedaviler için onay almak gerekmez.

Daha fazla bilgiye ihtiyacınız var mı?

Belirli bir başvuru veya başvuru sahibi hakkında bilgi için Mahkeme görevlisi ile ilişkiye geçiniz. Mahkeme ayrıca bir soruşturma servisi sağlar. (02) 9555 8500'ı veya kent içi telefon ücreti karşılığında 1800 463 928'i arayın.

Tıbbi veya dış tedavisi için onay hakkında daha fazla bilgi de Mahkeme'den alınabilir.

Kamu Vasisi hakkında daha fazla bilgi için (02) 9265 3184'ü veya kent için telefon ücreti karşılığında 1800 451 510'ı arayınız.

Koruma Komiseri hakkında daha fazla bilgi için (02) 9265 3131'i arayınız.